

MARIA

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

In de loop der tijden is er veel over de betekenis gespeculeerd. De laatste stand van zaken:

- 1] van oorsprong Egyptische naam:
  - 1.1] 'welgevormd', 'schoon'.
  - 1.2] door (de Oud-Egyptische) god (Ammon) bemind
- 2] Hiëronymus († 420; feest 30 september) schreef een boek over de betekenis van bijbelse namen. Hij veronderstelt:
  - 2.1] 'stilla maris' = 'druppel van de zee'.
  - 2.2] stilaan verbasterd tot 'stella maris' = 'sterre der zee'.
  - 2.3] Ook is geopperd 'verhevene (over de zee)'
- 3] van oorsprong Hebreeuws (wat gezien de resultaten niet voor de hand ligt).
  - 3.1] houdt verband met 'bitter'
  - 3.2] of met 'weerspanningheid'.

*

Maria, moeder van God, Jeruzalem, Palestina // Efese, Klein-Azië; † **halverwege 1e eeuw**.

De belangrijkste Mariafeesten zijn **15 augustus**: Maria's dood (= Maria ten hemelopneming); **8 september**: Maria geboorte en **8 december** Maria Onbevlekt Ontvangen.

Maria was de moeder van Jezus. Omdat Hij genoemd wordt 'de Zoon van God' draagt zij sinds de vierde eeuw de eretitel 'Moeder van God' (feest: 1 januari).

Over haar leven is eigenlijk niet veel bekend. In de evangelieverhalen, die over Jezus vertellen, komt zij slechts een enkele keer in beeld. Mattheus en Lukas vertellen over Jezus' geboorte. Van Lukas weten we dat Maria als jong meisje een boodschapper van God ('engel') op bezoek kreeg; hij begroette haar met de woorden "Wees gegroet Maria, vol van genade, de Heer is met u." Vervolgens gaf hij haar te kennen dat zij een zoon zou krijgen. Maar zij antwoordde dat zij geen omgang had met haar verloofde. Hij heette Jozef. Dat weten we uit Mattheus' evangelie. De engel sprak daarop verheven woorden: dat het een kind van God zou zijn. Daarop sprak zij: "Zie, ik ben het dienstertje van Heer" (feest: Maria Boodschap: 25 maart). De engel had gezegd dat haar bejaarde nicht Elisabeth al zes maanden in verwachting was. Maria snelde haar te hulp. Tijdens de begroeting sprong het kind in Elisabeth's schoot op van vreugde. Zo herkende Elisabeth haar nichtje als de moeder van haar Heer. En Maria jubelde het uit: "Magnificat, groot prijst mijn ziel de Heer" (feest: Maria Visitatie: 2 juli).

Lukas vertelt dat Maria's kind op reis geboren werd, omdat ze in het kader van een volkstelling vanuit hun woonplaats Nazareth naar Bethlehem moesten, de stad van hun stamvader David. Omdat er voor hen geen plaats was in de herberg, werd het kind ergens buiten geboren; ze wikkelden het in doeken en legden het in een kribbe. Herders kwamen op kraamvisite. Zij vertelden dat engelen hun deze geboorte hadden aangekondigd als de komst van de verlosser. Lukas noteert: "Zijn moeder bewaarde al deze woorden in haar hart." Na acht dagen werd het jongetje naar goed Joods gebruik besneden, en daarmee toegewijd aan God en opgenomen in diens verbond met zijn volk. Na veertig dagen moest de moeder van Jezus naar de tempel voor het reinigingsritueel; ook dat was een typisch Joods gebruik (feest: Maria Lichtmis: 2 februari). In de tempel troffen ze een bejaard echtpaar. Bij het zien van het kind, begonnen ze te jubelen van vreugde. Tegelijk kondigde de grijsaard aan dat dit kind een teken zou zijn tot val en opstanding van velen, en dat een zwaard het hart van zijn moeder zou doorboren. Volgens Mattheus zouden er ook nog drie wijzen uit het oosten gekomen zijn om het kind koninklijke hulde te brengen. Dit wekte de jaloezie van de regerend vorst, Herodes. Hij liet alle jongetjes onder de twee jaar doden. Een engel verscheen aan Jozef en beval hem op te staan: "Neem het kind en zijn moeder, en vlucht naar Egypte." Na Herodes' dood keerden ze terug, en gingen wonen in Nazareth. Lukas weet nog te vertellen hoe het kind op twaalfjarige leeftijd tijdens een bezoek aan de tempel te Jeruzalem aan de aandacht van zijn ouders ontsnapte. Het bleef temidden van de schriftgeleerden en rabbijnen achter. Pas na drie dagen vonden zijn ouders hem. Zijn moeder sprak: "Jongen waarom heb je ons dit aangedaan. Kijk eens hoe je vader en ik ongerust naar je hebben gezocht." Hij moet toen gezegd hebben: "Je wist toch dat ik bij mijn vader moest zijn." Ze begrepen niet wat Hij bedoelde, maar weer tekent Lukas aan: "Zijn moeder bewaarde al deze woorden in haar hart."

In Jezus' openbaar leven wordt zij een paar keer terloops vermeld: op de bruiloft te Kana, waar Jezus water in wijn verandert. Maar vooral bij Jezus' lijden en dood. Volgens Johannes zou zij onder het kruis gestaan hebben tezamen met zijn meest geliefde leerling. Hij trouwde haar aan die leerling toe, en tegen zijn moeder zei Hij: "Ziedaar uw zoon." Na Jezus' opstanding blijken die woorden bewaarheid. Jezus' moeder is het middelpunt van de achtergebleven leerlingen die wachtten op de komst van Heilige Geest. Zij is het biddend hart van de gemeenschap, zo suggereert de schrijver van de Handelingen der Apostelen, die waarschijnlijk dezelfde is als de evangelist Lukas. Meer vertelt het Nieuwe Testament niet over haar.